ISSN 1234–2394

Cena 3,00 zł

czerwiec-sierpień • GAZETA LOKALNA • R. XIX Nr 4-6 (185-187)

Fot. B.K.

CO WIDAĆ, CO SŁYCHAĆ...

Fot. B. K.

W piątek, 28 czerwca, w Krynicy-Zdroju miało miejsce oficjalne otwarcie wyremontowanego placu targowego przy ul. Dąbrowskiego. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali: gospodarz uzdrowiska burmistrz Dariusz Reśko oraz członek Zarządu Województwa Małopolskiego Stanisław Sorys. Przebudowa placu została zrealizowana w ramach projektu „Modernizacja gminnego targowiska stałego w Krynicy-Zdroju" , z funduszy unijnych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Targowisko w Krynicy-Zdroju jest pierwszym z kilkunastu tego typu obiektów w Województwie Małopolskim, które zostaną odnowione w związku z realizacją wspomnianego projektu. W ramach prac remontowych wymieniona została nawierzchnia oraz ogrodzenie placu, wykonano oświetlenie, pomieszczenie gospodarcze, nowe zadaszenie i stanowiska handlowe, a także przystosowano obiekt dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Fot. B. K.

W czwartek, 25 lipca, w Galerii Sztuki „Siedlisko" odbył się uroczysty finisaż wystawy rzeźby i rysunku prof. Czesława Dźwigaja. Na spotkaniu obecny był sam artysta, a także krakowscy dziennikarze - Joanna Buława i Michał Horodyński, autorzy filmu dokumentalnemu „Pars pro toto Czesława Dźwigaja", który wyświetlony został podczas spotkania w krynickim kinie cyfrowym. Obecni na finisażu goście mogli jeszcze raz obejrzeć prezentowane na wystawie prace, opatrzone ciekawym komentarzem samego autora, a także zapoznać się z mniej znaną częścią dorobku artystycznego Czesława Dźwigaja, którą są tomiki poezji. Goście usłyszeli kilka wybranych wierszy w interpretacji Profesora oraz obecnych na finisażu dziennikarzy.

Fot. B. K.

W sobotę (20 lipca) na terenie krynickiego deptaku odbyła się parada smoków, przygotowana przez aktorów krakowskiego Teatru Groteska. Kolorowe stwory pojawiły się w centrum uzdrowiska, ciesząc oko i wprawiając w dobry nastrój zarówno dorosłych jak i dzieci.

Fot. B. K.

W sobotę (3 sierpnia) na płycie krynickiego deptaku podziwiać można było piękne, stare samochody, które wzięły udział w V Zlocie Zabytkowych Pojazdów, zorganizowanym przez Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu. W uzdrowisku swoje auta zaprezentowało kilkudziesięciu pasjonatów z całej Polski, a także goście z Austrii i Niemiec.

Fot. B. K.

W poniedziałek (1 lipca) w sali Urzędu Stanu Cywilnego w Krynicy-Zdroju została podpisana umowa dotycząca kompleksowych usług doradczych na rzecz realizacji projektu „Budowa Aquaparku w Krynicy-Zdroju" w formule PPP pomiędzy Gminą Krynica-Zdrój , a Kancelarią Doradztwa Gospodarczego Cieślak&Kordasiewicz z Warszawy.

220. rocznica powstania uzdrowiska Krynicy-Zdroju

Z HISTORII ŚCIEŻEK SPACEROWO - LECZNICZYCH W PARKU ZDROJOWYM

Park Zakładowy w Krynicy, był największym z czterech jej kompleksów parkowych, nie licząc obszaru leśnego pod Huzarami, zwanego także „lasem parkowym". Park Zakładowy, określany był także jako Zdrojowy, lub Główny, ze względu na lokalizację i znaczną powierzchnię przekraczającą 50 hektarów. Próby zagospodarowania i wykorzystania tej „Góry Źródłowej" dla potrzeb kuracjuszy datują się niemal od początku istnienia Krynicy jako uzdrowiska. W pierwszym opracowaniu na temat Zdroju, które ma charakter przewodnika, wydanym we Lwowie w 1816 roku, lekarz zdrojowy Franciszek Stirba de Stirbitz podaje (z zachowaniem oryginalnej pisowni): „Tylna część dachu (pokrywającego źródło główne - przyp. aut.) przypiera do góry źrzódłowey gdzie, po nad ostanie iey skarpowane urwisko, formuią się w cyrkiel dwie ulice do angielskiego ogrodu prowadzące, któren na płaskim mieyscu tey góry iest założonym. Różne z tąd idące wężykowate ulice, w te i owe strony zbaczaiące, ciągną się co raz wyżey w cieniu iodeł i świrków, i prowadzą pomiędzy mieysca, gdzie niegdzie przedziwne położenia maiące, a dla spoczynku ławkami i stolikami opatrzone, aż na wierzchołek góry, z kąd owe właśnie owe zwyż namienione południowe pasmo gór węgierskich, i wierzchołki śniegiem pokrytych tatrów widzieć się daią". Wynikało by z tego, że już wówczas ścieżki spacerowe prowadziły aż do szczytu Góry Parkowej.

Na planie Krynicy, nieco późniejszym, bo z połowy XIX wieku, znajdujemy zarys opisywanych wyżej dróg, które skupiały się wtedy na bardziej ograniczonej przestrzeni, w sąsiedztwie źródła głównego. Domyślać się należy, że mapa przedstawia najbardziej zagospodarowaną część dróg parkowych.

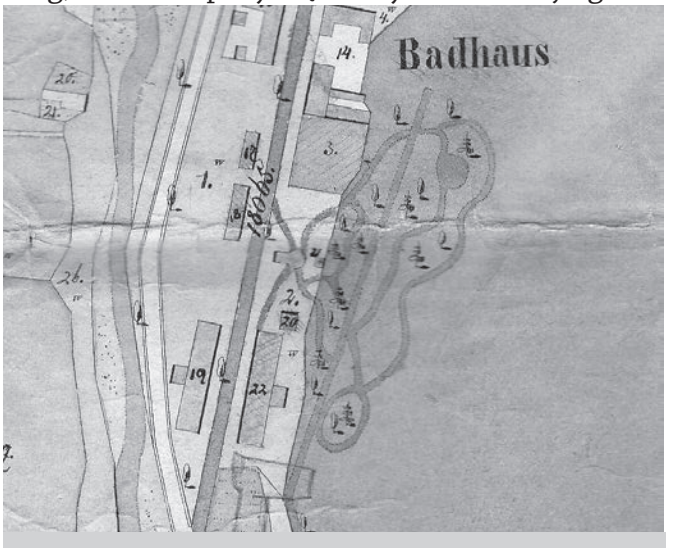

Wycinek z mapy katastralnej Krynicy z lat 50. XIX wieku.

W drugiej połowie XIX wieku, w wyniku działalności prof.Dietla, Krynica zyskała nowe możliwości dalszego rozwoju. Oprócz wielu obiektów mieszkalnych i leczniczych powstałych w tym czasie, dostrzeżono także walory leczenia ruchowego, wytyczając w Parku Zdrojowym ścieżki do kinezyterapii. Wkrótce przecinały one wzdłuż i wszerz cały park. Trasy te nazywano wówczas „ścieżkami do leczeń terenowych systemu Oertla". Max Joseph Oertel, monachijski lekarz i profesor tamtejszego uniwersytetu, żyjący w latach 1835 - 97, był m.in. autorem licznych prac z zakresu leczenia chorób układu krążenia i otyłości oraz pionierem „kuracji terenowych" w postaci ćwiczeń wysiłkowych polegających na zastosowaniu pieszych wycieczek połączonych ze wspinaniem. Wysiłek ten należało systematycznie stopniować w zależności od stanu zdrowia i wydolności pacjenta. Teren parku zdrojowego w połączeniu z warunkami klimatycznymi oraz atmosferą „wdychania woni igliwia" pochodzącej z pokrywających Górę Parkową lasów szpilkowych, idealnie nadawał się do takiego wykorzystania.

Pocztówka: nakład Wrześniowskiego 1908. Ścieżka w parku na Józefówkę.

Jak dowiadujemy się z opracowań wydanych z końcem XIX wieku, niektóre z tych ścieżek miały swoich patronów, w uznaniu bądź ich zasług dla rozwoju Krynicy, bądź dla upamiętnienia ich pobytu w Krynicy. „Najwygodniejszym jest chodnik Sieglera (...) okalający poziomo cały park. Poniżej takowego a niemal doń równolegle znajduje się

chodnik, który z jednej strony prowadzi do Edwardówki i ustronia Kraszewskiego, a w przeciwnym jego końcu znajduje się plac zabaw, Dietlówka z kaplicą, a nieco w górę zakład gimnastyczny, w dole zaś Janówka z zakładem wodoleczniczym. Chodnik Grottgera zaczyna się przy wodotrysku na dole i prowadzi na Michasiową, poniżej której znajduje się statua Matki Boskiej zaprojektowana przez Grottgera. Od tej strony na lewo prowadzi przez Łętówkę do placu zabaw chodnik Edwarda Odyńca, który w tych stronach zamieszkiwał" (Skórczewski, Krynica 1886). Jak podaje Babel (Wspomnienia z Krynicy 1896): „(...) w roku 1883, w sierpniu bawił w Krynicy A.E.Odyniec, przyjaciel Mickiewicza i jedyny może wówczas przedstawiciel jego epoki. Na cześć Odyńca odbyła się w sali „pod Barankiem", dnia 22 sierpnia tegoż roku wspaniała uczta, na której wygłoszono kilka pięknych mów wierszem i prozą - a panie wręczyły mu wspaniały bukiet".

Pocztówki: nakład Wrześniowskiego 1902 (po lewej) i Sch.Braunfelda 1908 (po prawej). Chodnik Sieglera część północna.

Z końcem XIX wieku najbardziej wszakże znanym i najdłuższym był chodnik Sieglera.
„Nad zakątkiem Kraszewskiego zaczyna się chodnik zbudowany na pamiątkę byłego dyrektora domen i lasów, Juliusza Sieglera d'Eberswald, przebiegający w linii poziomej cały Park, mniej więcej od południa ku północy, a w dalszym ciągu ku wschodowi. Chodnik ten łączy się następnie z chodnikiem prowadzącym na Wojnaczkę i Huzary (...). Po chodniku tym można odbywać dłuższe spacery bez zmęczenia, oddychając świeżym, żywicznym powietrzem." (Kmietowicz, Przewodnik dla udających się do Krynicy, 1898) Pretekstem do wytyczenia trasy tego chodnika był założony w roku 1880 wodociąg o łącznej długości 1500 m. Idąc w kierunku północno - wschodnim chodnik Sieglera łączył się ze ścieżką do Wojnaczki i kończył się przy willi „Dworek". Miał dokładnie długość 1840 m i był najdłuższą ścieżką terenową góry parkowej.

Pocztówka: nakład Ruch 1935. Chodnik Mravincsicsa

Drugi najpopularniejszy chodnik, w pierwszej dekadzie XX wieku zyskał nazwę chodnika Mravincsicsa, w uznaniu zasług zmarłego w 1907 roku zarządcy Krynicy, Antoniego Mravincsicsa. Trasa ta obejmowała Górę Parkową mniej więcej w połowie odległości między polaną Michasiową a szczytem, rozciągając się od altany „Parasol", od zachodu, przecinając drogę na szczyt Góry, a następnie idąc na północny wschód koło altany „Marzenie", do kamieniołomu, gdzie następowało połączenie z drogą do Wojnaczki i chodnikiem Sieglera. Miała długość 1280 m.

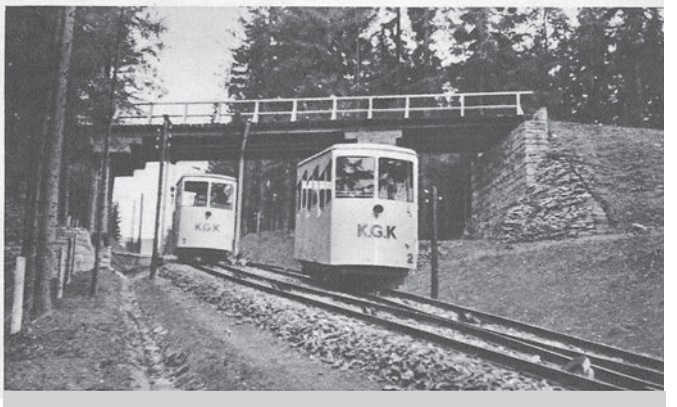

Pocztówka: nakład Depose 1939. Most nad mijanką kolejki.

Pod koniec lat 30., kiedy to wybudowano kolej linową, trasa tego chodnika wypadała w miejscu mijanki wagonów kolejki, co można było obserwować z drewnianego mostu, dzięki któremu zachowano ciągłość tej trasy spacerowej. Niestety, dość słabo zbudowany mostek szybko niszczał i w latach 60. został rozebrany. Spowodowało to istotne ograniczenie dostępu dla spacerowiczów na drugą stronę torów i praktycznie odcięcie altany „Marzenie". Dzisiaj altana ta, zachowana zresztą w dość niezłym stanie, odwiedzana jest przez nielicznych, którym udaje się ją przypadkowo napotkać przedzierając się przez gąszcz leśny od północnej strony góry.

Pocztówki: nakład Wrześniowskiego, Krynica 1922. Altana „Marzenie" oraz ścieżka Mravincsicsa w parku.

Trzeci najdłuższy chodnik, bez nazwy, o długości 1504 m znajduje się pomiędzy dwoma powyższymi i łączy się z nimi w kilku miejscach. Idąc od zachodu przebiega od południowego odsłoniętego stoku Góry Parkowej do polany Michasiowej, następnie w poprzek starego toru saneczkowego i pod małym mostkiem sklepieniowym kolejki linowej w kierunku altany „Wanda".

Utrzymanie tych wszystkich ścieżek w przyzwoitym stanie zawsze wymagało odpowiedniego wysiłku i kosztów. Brak systematycznej opieki doprowadzał do smutnych wniosków, jak to zdarzało się nie raz w historii Krynicy. Oddajmy głos dr Franciszkowi Kmietowiczowi seniorowi (fragment referatu pt. Potrzeby Krynicy wygłoszonego na konferencji balneologicznej w Krynicy 20 września 1919 roku): „pięknym był nasz park tylko wtedy, kto go pamięta, gdy z młodego woniejącego żywicą lasku, przechodziło się na suche słoneczne polany, skąd roztaczał się widok na dalekie pola, lasy i góry, wielką przestrzeń wolnego powietrza i spory szmat szafirowego błękitu, podnosił uroczy widok pięknej Krynicy. Dziś błądząc po lesie od pnia do pnia, ogołoconego z gałęzi z powodu cienia, odczuwamy jakiś ponury chłód i leśną nieraz wilgoć.

Utrzymywane wielkim kosztem chodniki, stoją pod osłoną wrastających w ich światło gałęzi ponure i nieprzewiewne, a w gąszczach położonych w kotlinach leśnych, gdzie nigdy promień słońca nie dochodzi, tworzy się przy częstych opadach deszczowych w naszym górskim klimacie powoli grunt grząski, bagienka, roznoszące nieraz miazmaty malaryczne". Opisywana przez dr Kmietowicza przestrzeń, utrwalona została na dawnych pocztówkach z przełomu XIX i XX wieku, gdzie wzmiankowana altana „Wanda" stoi na rozległej łące, a nie w gęstym lesie, jak teraz.

Postępująca obecnie rewitalizacja Parku - fragmenty odnowionych tras spacerowych, nowe ławki, odbudowane altany („Wanda" i „Parasol"), prace leśne, drenażowe i melioracyjne - powoduje, że Park Zdrojowy z roku na rok pięknieje i staje się znów jedną z wizytówek Krynicy, na miarę potrzeb naszych czasów.

Roman Czepko

Pocztówka: nakład Wrześniowskiego 1906. Altana Wanda w „szczerym polu".

Festiwal im. Jana Kiepury – nowa odsłona

Krynicki Festiwal im. Jana Kiepury ściąga rokrocznie do uzdrowiska licznych miłośników muzyki poważnej i wspaniałych widowisk muzycznych. W ubiegłym roku organizatorzy tego wyjątkowego dla uzdrowiska wydarzenia postawili na zmiany, widoczne przede wszystkim w doborze repertuaru i wykonawców. Podobnie w tym roku, w festiwalowym programie nie zabrakło ciekawych propozycji, skierowanych do zwolenników różnego rodzaju stylów i gatunków muzycznych, a także ciekawych imprez towarzyszących. Dyrektorem artystycznym imprezy jest znana artystka Alicja Węgorzewska-Whiskerd.

Tegoroczny, 47. Festiwal im. Jana Kiepury, podzielony został na dwie części. Pierwsza, trwająca od 2 do 9 sierpnia, dedykowana była młodym, utalentowanym artystom, którzy w uzdrowisku mogli zaprezentować swój talent szerszej publiczności. Na festiwalowej scenie odbyły się m.in. koncerty: „Genialne dzieci, Genialna młodzież" (koncert utalentowanych dzieci i młodzieży), „Krynickie debiuty" – Wielka Gala Operetkowo-Musicalowa Finalistów 5. Konkursu im. Iwony Borowickiej, „Młoda Filharmonia pod dyr. Adama Klocka w repertuarze muzyki filmowej i rozrywkowej", czy „Młodzi Piękni Rewelersi w repertuarze 20-lecia międzywojennego". Każdy dzień Festiwalu rozpoczyna się już w południe spotkaniami z cyklu „Kiepura? Si!", których gospodarzem jest znawca i popularyzator opery Jerzy Snakowski, zaś gośćmi, artyści biorący udział w wieczornych koncertach, rozpoczynających się codziennie o godz. 20°°. Od 10 do 17 sierpnia trwać będzie druga część Festiwalu, z udziałem uznanych wykonawców, którzy krynickiej publiczności zaprezentują się w nietuzinkowych przedstawieniach. Pierwszym z nich będzie „Galą Verdiowska" przygotowana z okazji obchodzonego obecnie na całym świecie Roku Giuseppe Verdiego. W programie koncertu znajdą się występy wybitnych, polskich gwiazd operowych: Joanny Moskowicz, Alicji Węgorzewskiej, Jacka Laszczykowskiego i Leszka Skrla z towarzyszeniem orkiestry zdrojowej pod batutą Tadeusza Kozłowskiego.

Podczas kolejnych dni Festiwalu odbędą się m.in. koncerty: „Violin Show" z udziałem Bogdana Kierejszy, „Śladami Kiepury – Bitwa Tenorów na Róże", „Caecille Norby i Leszek Możdżer". Ostatnim koncertem (17 sierpnia), kończącym tegoroczny Festiwal będzie show „Muzyka Świata Alicja & Friends", w którym wystąpią: Alicja Węgorzewska, Tomasz Betka – fortepian, Bogdan Kierejsza – skrzypce, Tomasz Staniszewski – akordeon, Mariusz Goli – gitara, Bartosz Jakubiec – gitary, Patryk Stachura – bas, Sławomir Berny – instrumenty perkusyjne, Artur Lipiński – perkusja, Piotr Mania – fortepian oraz Orkiestra L'autunno pod dyr. Tomasza Szymusia.

47 FESTIWAL IM. JANA KIEPURY

Część koncertów, ze względu na swoją specyfikę i szczególną atmosferę odbywać się będzie w świątyniach na terenie miasta i gminy Krynicy-Zdroju – m.in.: „Musica Sacra" w kościele Najśw. Serca Pana Jezusa na Starej Drodze, „Polska Liryka Wokalna" w kościele MP Nieustającej Pomocy na Czarnym Potoku, „Mieczysław Szcześniak - recital" w kościele zdrojowym, czy „Muzyka cerkiewna" w cerkwii p.w. św. Włodzimierza Równego Apostołom.

Równolegle z wydarzeniami muzycznymi, przygotowanymi w ramach Festiwalu im. Jana Kiepury, na krynickim deptaku odbywać się będzie Festiwal Filmów Muzycznych zorganizowany przez Fundację Alicji Węgorzewskiej-Whiskerd „StartSmart" oraz Fundację „Legalna Kultura", w ramach którego prezentowane będą produkcje z udziałem Jana Kiepury oraz dokumenty muzyczne.

J.M.

Inspekcja Dyrektora Nowotarskiego

Jedną z nowych wakacyjnych propozycji Biblioteki Publicznej w Krynicy-Zdroju, będącą zarazem kolejnym elementem projektu dofinansowanego przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra", była gra miejska pt. „Inspekcja Dyrektora Nowotarskiego".

Zabawa była kolejnym wydarzeniem uświetniającym obchodzoną w tym roku 220. rocznicę powstania uzdrowiska. Do tej pory zorganizowane zostały dwie z trzech planowanych edycji gry, która oprócz rozrywki dostarcza uczestnikom sporej dawki wiedzy na temat przedwojennej Krynicy.

W pierwszej turze rozgrywek, przeprowadzonej 18 czerwca, udział wzięli uczniowie i nauczyciele z krynickiego gimnazjum, zaś w kolejnej, 18 lipca, goście kuracyjni, letnicy oraz mieszkańcy Krynicy, łącznie około 170 osób. Fabuła gry przeniosła uczestników do 1925 roku. *Zbliżało się posiedzenie Komisji Zdrojowej, która miała podjąć decyzję na temat rozbudowy uzdrowiska. Dyrektor Zakładu Zdrojowego inż. Leon Nowotarski, w którego rolę w pierwszej edycji gry wcielił się burmistrz Krynicy-Zdroju Dariusz Reśko, stara się o przeforsowanie budowy nowoczesnego obiektu leczniczego - Nowych Łazienek Mineralnych. Wyjeżdża do Warszawy, gdzie będzie prowadzić rozmowy na temat swoich planów. Na miejscu zleca przeprowadzenie kompleksowej inspekcji, która ma sprawdzić czy uzdrowisko funkcjonuje bez zarzutu.* Uczestnicy zabawy, jako inspektorzy przeprowadzający inspekcje, wyruszyli na trasę, na której napotykali liczne zadania do wykonania. W wyznaczonych miejscach na graczy czekali wolontariusze przebrani w stroje z epoki, wcielający się w role urzędników, pracowników Komisji Zdrojowej, a nawet przedstawicieli holenderskiego dworu królewskiego. Wśród konkurencji, związanych z dawną Krynicą było m. in. przygotowanie atrakcyjnego programu letniego pobytu księżniczki Juliany w kurorcie, stworzenie planu kwaterunkowego uzdrowiska, odśpiewanie jednej ze znanych piosenek Jana Kiepury.

W drugiej edycji ostatnim punktem zabawy było wspólne odtańczenie pod okiem instruktora skocznego charlestona, czyli tańca który królował na amerykańskich i europejskich parkietach w latach 20. XX w. Na zakończenie wśród wszystkich uczestników rozlosowane zostały nagrody, a ponadto każdy gracz otrzymał pamiątkowy dyplom.

J.M

Biblioteka dziękuje wszystkim instytucjom, firmom i osobom prywatnym, które wsparły realizację gry lub ufundowały nagrody, poczęstunek i wodę. Byli to: Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju, Uzdrowisko Krynica-Żegiestów S. A., Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, Centrum Kultury, Krynicki Uniwersytet Otwarty, Publiczne Gimnazjum w Krynicy-Zdroju, Pijalnia Czekolady w Starym Domu Zdrojowym, Pensjonat „Małopolanka", Kawiarnia „Wisła", Kawiarnia „Maleńka" oraz wolontariusze: dorośli i młodzież gimnazjalna oraz ponadgimnazjalna.
Projekt został dofinansowany przez Muzeum Historii Polski w Warszawie, w ramach programu Patriotyzm Jutra.

Kwiaty dla Krynicy

W środę 22 maja Galeria Sztuki Siedlisko w Krynicy-Zdroju stała się miejscem niezwykłego wydarzenia kulturalnego. Z okazji jubileuszu 220.lecia uzdrowiska oraz obchodzonego obecnie roku Juliana Tuwima przygotowano niepowtarzalną wystawę pt. „Kwiaty dla Krynicy", prezentującą obrazy o tematyce kwiatowej z kolekcji Tadeusza Żelaznego oraz malarstwo Wernera Szczepanika.

Jedną z części wernisażu było „spotkanie" z twórczością Juliana Tuwima. W sali kinowej fragmenty poematu „Kwiaty polskie" zaprezentowała para aktorów: Oksana Szyjan i Jerzy Król. Organizatorami wernisażu byli: Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna i Fundacja Kultury „Ordo Cordis" w Krynicy-Zdroju. Dopełnieniem pięknych kompozycji kwiatowych przedstawionych na obrazach autorstwa m.in.: Stanisława Wyspiańskiego, Tamary Łempickiej, Józefa Pankiewicza, Ludwika Markusa czy Meli Muter były żywe bukiety, którymi udekorowana została sala wystawowa. Przybyłych na wernisaż gości powitał dyrektor Centrum Kultury w Krynicy-Zdroju Jacek Sokołowski. Uroczystego otwarcia wystawy dokonał burmistrz dr Dariusz Reśko, który objął całe wydarzenie swoim honorowym patronatem.

Gospodarz miasta podziękował Wernerowi Szczepanikowi za przedstawienie w Krynicy fragmentu własnej twórczości oraz kolekcjonerowi Panu Tadeuszowi Żelaznemu za udostępnienie na wystawie cennych obrazów ze zbiorów prywatnych, a także za przekazanie Centrum Kultury w Krynicy-Zdroju unikatowej kolekcji lalek. Tadeusz Żelazny nie po raz pierwszy prezentował w uzdrowisku fragment swojej bogatej kolekcji. W ubiegłym roku mieszkańcy i goście Krynicy, na wystawie pt. „Mistrz i uczeń" mogli podziwiać znakomite malarstwo Jacka Malczewskiego i Wlastimila Hofmana ze zbiorów kolekcjonera.

Fot. B.K.

Strefa Dobrej Książki

Odpocznij, napij się kawy i poczytaj

Jest takie przyjazne miejsce w Krynicy-Zdroju, gdzie można przy dobrej kawie usiąść i poczytać ciekawą książkę. Nie chodzi tym razem o bibliotekę ani księgarnię, lecz największe centrum handlowe w Krynicy- Pasaż Krynicki. W klimatycznej kawiarni Cafe del Mondo na I piętrze powstała Strefa Dobrej Książki. Tutaj można, popijając kawę, korzystać na miejscu ze zgromadzonego księgozbioru: literatury współczesnej, klasyki, pozycji o tematyce religijnej czy rozrywkowej beletrystyki.

Z propozycją stworzenia takiego miejsca do czytania zwrócił się do Magdaleny Krzeszowskiej – dyrektora Biblioteki Publicznej, prezes firmy zarządzającej Pasażem Krynickim – Stanisław Mordarski. Podobny pomysł miał także Andrzej Białek - obecny dzierżawca kawiarni. Dwie firmy i instytucja zawiązały partnerstwo na rzecz realizacji tego przedsięwzięcia. Już kilka tygodni później zgromadzono pierwsze książki, które są dostępne na regale ustawionym w strefie kawiarni, wspólnie ustalono zasady współpracy i korzystania z dostępnych woluminów. Krynicka Biblioteka podjęła się opieki merytorycznej nad książkami, decyduje też jakie pozycje włączyć czy przyjąć w formie darów do Strefy Dobrej Książki.

A.J.

Krynica dla koneser—w

W dniach od 26 do 28 lipca w Krynicy-Zdroju odbył się III Festiwal Wina, zorganizowany przez Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju. Organizatorem wykonawczym imprezy było krynickie Centrum Kultury. W programie tegorocznej edycji znalazły się m.in.: zwiedzanie stoisk z winami wytwórców z Polski, Ukrainy, Węgier, Słowacji i Włoch, zwiedzanie punktów prezentujących urządzenia do produkcji winiarskiej, degustacje komentowane win polskich, konkursy winiarskie dla wystawców, kiermasz twórców ludowych, występy zespołów artystycznych, koncert One Man Orchestra – Kazimierz Górecki, a dla najmłodszych ogródek gastronomiczny i miasteczko rozrywki.

Impreza, która od kilku lat wpisała się w kalendarz krynickich, letnich atrakcji, także w tym roku przyciągnęła wielu turystów, gości i mieszkańców uzdrowiska.

Fot. B.K.

UZDROWISKO W REMONCIE

Na krynickim deptaku trwają remonty ważnych obiektów uzdrowiskowych – Starego Domu Zdrojowego i Pijalni Głównej. Prace modernizacyjne w pierwszym z wymienionych obiektów trwają już od dłuższego czasu i mają się ku końcowi, zaś przebudowa pijalni ma się zakończyć dopiero w sierpniu 2014 roku. Z powodu dużego zakresu robót, remonty zbiegły się z trwającym obecnie w uzdrowisku letnim sezonem turystycznym.

Fot. B.K.

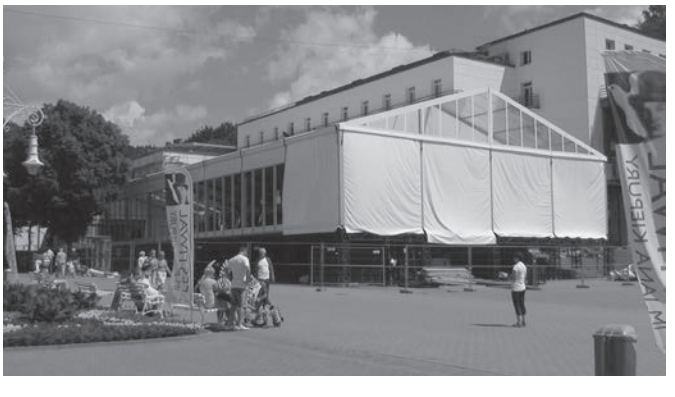

Kuracjusze i goście pomimo to nie rezygnują ze spacerów i wypoczynku na deptaku, przesiadując chętnie na ławkach w okolicy grającej fontanny, w cieniu nowych altan i w pobliżu muszli koncertowej, w której codziennie, w godzinach popołudniowych słuchać można koncertów orkiestry zdrojowej. W drugiej połowie lipca przed Nowym Domem Zdrojowym rozpoczęto wznoszenie Domu Festiwalowego, który w sierpniu służy jako sala koncertowa 47. Festiwalu im. Jana Kiepury, zaś we wrześniu będzie miejscem spotkań uczestników XXIII Forum Ekonomicznego.

650 lat nadania praw miejskich dla Tylicza

W piątek, 29 czerwca br., w dniu odpustu parafialnego ku czci św. Piotr i Pawła w Tyliczu odbyły się uroczystości związane z Wielkim Jubileuszem. W tym roku miejscowość obchodzi 650. rocznicę nadania praw miejskich. W 1363 roku król Kazimierz Wielki lokował na prawie magdeburskim osadę o nazwie Miastko. Ale według tradycji przekazywanej przez mieszkańców już w XIII w. istniała tutaj osada o nazwie Ornamentum (zwana też Ornawą). Biskup krakowski Piotr Tylicki, za zgodą króla Zygmunta III Wazy 26 czerwca 1612 roku nadał Miastku ponownie prawa miejskie. W dowód wdzięczności osada przyjęła nową nazwę - Tylicz oraz herb biskupa. W ubiegłym roku obchodzono 400-lecie tego wydarzenia.

W uroczystościach uczestniczyli m.in. Jerzy Miller, Wojewoda Małopolski i Stanisław Sorys, członek Zarządu Województwa Małopolskiego, burmistrz Dariusz Reśko, społeczność Tylicza i licznie zgromadzeni goście.

Po odpustowej sumie w kościele parafialnym, którą celebrowali ksiądz infułat Władysław Kostrzewa, wikariusz sądowy kurii tarnowskiej i tylicki proboszcz ks. Marian Stach, uczestnicy uroczystości udali się na skwer w centrum miejscowości. Tam odsłonięto pomnik, w którym wyryto płaskorzeźbę gen. Kazimierza Pułaskiego - bohatera dwóch narodów, polskiego i amerykańskiego. Mowę laudacyjną wygłosił Jan Boligłowa. Przez cały czas zbrojni konfederaci na koniach towarzyszyli wszystkim wydarzeniom tego dnia.

Uroczystości jubileuszowe zakończyły się festynem, podczas którego występowały zespoły regionalne, a na końcu zabawa taneczna. W zorganizowanie wszystkich wydarzeń włączyło się wiele organizacji i osób. W skład Komitetu Organizacyjnego weszli: Parafia, Rada Sołecka, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Tylicza, Stowarzyszenie Aktywny Tylicz, Farma Lama, Galicyjskie Gospodarstwo Gościnne, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich oraz Rada Parafialna.

Dla Anitki

W pierwszą niedzielę sierpnia (4 sierpnia b.r.) w parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Krynicy-Zdroju odbył się festyn charytatywny pod patronatem burmistrza Krynicy-Zdroju Dariusza Reśko, z którego dochód przeznaczony był na leczenie i rehabilitację małej Anitki Brzęk, mieszkającej wraz z rodziną na terenie parafii.

Organizatorzy przygotowali wiele atrakcji, które przyciągnęły na plac kościelny liczną grupę dorosłych i dzieci. Na dużej scenie już od godz. 14°° prezentowały się różne zespoły muzyczno-taneczne: Gamma i Funky Dolls z Krynicy-Zdroju, Maluchy i Ochotni z Ochotnicy Górnej, Słomczanki z Mszany Dolnej, Małe Podegrodzie oraz gwiazda Festynu Andrzej Cierniewski z zespołem.

Uczestnicy zabawy mogli wesprzeć Anitkę, wrzucając datki do puszek, biorąc udział w loterii fantowej bądź licytacji obrazów, trofeów sportowych i innych cennych przedmiotów ofiarowanych m.in. przez: Grażynę Petryszak, Celinę Kopacką, Małgorzatę Piątkowską, Małgorzatę Machnikowską-Machnik, Agatę Broniszewską, Andrzeja Piszczka, Leszka Zygmunta.

Nie zabrakło również ciekawych propozycji dla dzieci. Wśród nich największą popularnością cieszyły się pokazy sprzętu strażackiego Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Krynicy-Zdroju, atrakcje przygotowane przez krynicką grupę GOPR oraz parada motocykli z Nowego Sącza. Najmłodsi mogli m.in. wziąć udział w krótkich przejażdżkach pojazdami różnych służb oraz pięknymi motocyklami prezentowanymi podczas festynu.

Pracownicy Biblioteki Publicznej w Krynicy-Zdroju przygotowali również dla najmłodszych zabawy z kolorową chustą „Klanza", konkursy oraz punkt malowania twarzy. Na zakończenie wspólnej zabawy na estradzie wystąpili goście specjalni: strongman Tomasz Kowal i bokser Paweł Kołodziej.

Anitka niedługo skończy 3 lata, jest bardzo pogodną i bystrą dziewczynką. Przez cały czas, systematycznie musi być rehabilitowana, ponieważ cierpi na niedowład nóg, jest sparaliżowana od pasa w dół. Fundusze zebrane podczas festynu pomogą w bardzo kosztownej rehabilitacji dziecka. Przykładowo jeden turnus to koszt około 3-3,5 tys. zł, do tego dochodzi jeszcze sprzęt ortopedyczny wartości 15 tys. zł. *„ Rocznie na leczenie Anitki potrzebujemy około 30 tys. zł. Przez cały czas jest to ciągła walka o pieniądze. Szczególnie teraz musimy się starać, żeby córka nauczyła się chodzić, nie możemy niczego zaniedbać, później będzie utrwalać zdobyte umiejętności. Rehabilitacja polega na codziennych ćwiczeniach, pionizacji za pomocą aparatów oraz nauki chodzenia. Bardzo pomagają turnusy rehabilitacyjne. Dlatego jesteśmy niezmiernie wdzięczni wszystkim osobom, które nam pomagają i które włączyły się w organizację festynu. Udało się nam zebrać kwotę 24,5 tys. zł."* – powiedziała Monika Brzęk, mama Anitki.

Jeżeli ktoś chce wesprzeć leczenie dziewczynki, może przekazać środki na konto:

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą"
ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa
Bank BPH S.A. 15106000760000331000182615
Kod: SWIFT(BIC): BPHKPLPK
Tytułem: 15000 Brzęk Anita,
darownizna na pomoc i ochronę zdrowia

A.J.

650 lat nadania praw miejskich dla Tylicza

Podczas uroczystości, ks. proboszcz Marian Stach otrzymał z rąk Wojewody Jerzego Millera Złoty Krzyż Zasługi.

Fot. B.K.

Festyn Charytatywny dla Anitki

Środki finansowe zebrane podczas festynu zostaną przekazane na rehabilitację **Anitki Brzęk.**

Fot. B.K.

KRYNICKIE SEZONY KĄPIELOWE

Wystawa „Krynickie sezony kąpielowe", przygotowana przez Bibliotekę Publiczną w Krynicy-Zdroju, była kolejnym wydarzeniem zorganizowanym z okazji przypadającej w tym roku 220. rocznicy powstania uzdrowiska, a także ponowną okazją do przeniesienia się w czasie i odkrycia niezapomnianego uroku i atmosfery przedwojennej Krynicy. Ekspozycję prezentowaną w Galerii Sztuki „Siedlisko" można było oglądać w pierwszej połowie lipca 2013 r.

Zabiegi i rekreacja, rajdy samochodowe, tenis, życie kulturalne i rozrywkowe – to tylko kilka wątków ekspozycji, której „sercem" były przyciągające uwagę, powiększone kopie ilustracji i archiwalnych zdjęć pochodzących z okresu – od drugiej poł. XIX do lat 30. XX wieku, dzięki którym poznać można było zachwalaną przez ówczesną prasę atmosferę i styl przedwojennego kurortu. Na wystawie dużo miejsca poświęcono kąpielom mineralnym, czyli pierwszym zabiegom, jakim poddawani byli przybywający do Krynicy na kurację goście. Kąpiele, do których przeprowadzania wykorzystywano wody lecznicze, stanowiły podstawę krynickiego lecznictwa uzdrowiskowego. Ciekawym punktem wystawy, przykuwającym uwagę

wielu zwiedzających, był stylizowany, przedwojenny gabinet zabiegowy z oryginalna, miedzianą wanną kąpielową, w której woda podgrzewana była tzw. metodą Schwarza.

Wyjątkową atrakcją ekspozycji były prezentowane po raz pierwszy kolorowe reprodukcje akwarel autorstwa Marii Teresy Ledóchowskiej, która odwiedziła Krynicę latem 1887 r. Oryginalne ilustracje pochodzą z dziennika Błogosławionej, w którym notowała swoje spostrzeżenia

i przemyślenia, a także malowała najciekawsze widoki oraz ludzi i scenki z życia uzdrowiska. Zaprezentowane na wystawie reprodukcje rysunków udostępnione zostały Bibliotece w Krynicy przez Zgromadzenie Sióstr Klawerianek. Przedstawiały one m.in.: drewnianą zabudowę Krynicy z rejonu obecnego deptaku, portrety fiakrów, dzieci oraz służby, życie codzienne na ulicach zdrojowiska.

W dniu otwarcia wystawy (4 lipca) uczestnicy wernisażu mogli dodatkowo obejrzeć z bliska unikatową litografię przedstawiającą widok uzdrowiska z 1820 r., zdobiącą na co dzień hol Starego Domu Zdrojowego.

Zgromadzonych na wernisażu gości „powitał" sam dyrektor Zakładu Zdrojowego Leon Nowotarski, którego głos rozbrzmiewał z głośnika telewizora, wyświetlającego prezentację na temat przedwojennej Krynicy. Ścieżką dźwiękową pokazu były fragmenty audycji Rozgłośni Regionalnej Polskiego Radia w Krakowie z 1939 r., pt. „Reportaże z uzdrowisk polskich". W uroczystej inauguracji wystawy wzięli udział: burmistrz Tomasz Wołowiec, przewodnicząca Rady Miejskiej Małgorzata Półchłopek, skarbnik Gminy Małgorzata Król, prezes Uzdrowiska Krynica-Żegiestów Jarosław Wilk, dyrektor Powiatowej i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Starym Sączu – Maria Sosin oraz liczni goście – miłośnicy historii i uroku starej Krynicy.

Projekt został dofinansowany przez Muzeum Historii Polski w Warszawie, w ramach programu Patriotyzm Jutra. Nagranie audycji zostało udostępnione przez Radio Kraków, a miedziana wanna i obraz dawnej Krynicy, przez Uzdrowisko Krynica Żegiestów S. A.. J.M.

JUBILEUSZ STOWARZYSZENIA TWÓRCÓW GALERIA „POD KASZTANEM"

22 czerwca 2013 r. w Muzeum Nikifora miał miejsce wernisaż XXV Jubileuszowej Wystawy twórców związanych z Krynickim Stowarzyszeniem Twórczym Galeria „Pod Kasztanem". Wystawa retrospektywna składa się z 65 prac powstałych w okresie ćwierćwiecza, których twórcami jest osiemnastu artystów – Agata Broniszewska, Anna Jabłońska, Krzysztof Mitręga, Janina Kumorek, Krystyna Chłodnicka, Andrzej Petryszak, Danuta Świętek, Maja Chrostowska-Gucwa, Leszek Zygmunt, Włodzimierz Obszarski, Małgorzata Piątkowska, Brygida Schabowska, Małgorzata Machnikowska-Machnik, Helena Barbara Włoszczyna, Celina Kopacka, Dariusz Morawski, Ryszard Pierzchała, Grażyna Petryszak.

Kuratorem Jubileuszowej Wystawy oraz autorem towarzyszącego wystawie prospektu jest Maria Marcinowska – historyk sztuki. Gospodarzami Uroczystości byli dyr. Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu Robert Ślusarek oraz prezes KST Galeria „Pod Kasztanem" Grażyna Petryszak. Wernisaż zaszczycili: Burmistrz Krynicy-Zdroju dr Dariusz Reśko, z ramienia Starostwa Powiatowego przybyli Agata Król-Mirek i Adam Mazur, Urzędu Marszałkowskiego Marta Mordarska. Były laudacje, odznaczenia dla twórców oraz dla Stowarzyszenia - Złoty Herb Krynicy i Statuetka Złote Jabłko Sądeckie - za wieloletnią działalność na rzecz kultury i środowiska twórczego w Krynicy-Zdroju i na Sądecczyźnie. Na uroczystość licznie przybyli zaprzyjaźnieni z Galerią „Pod Kasztanem" artyści i poeci z Nowego Sącza, Muszyny, Limanowej, Krakowa a także mieszkańcy Krynicy oraz kuracjusze. Fundatorem a zarazem wykonawcą wspaniałego okolicznościowego tortu był Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krynicy-Zdroju. Z okazji Jubileuszu, wydano monografię pt.: „Obszary magiczne...", zawierającą historię Stowarzyszenia, bogaty zbiór zdjęć z działalności, reprodukcje prac oraz noty biograficzne twórców. Słowem wstępnym opatrzyła wydawnictwo znana poetka Wanda Łomnicka-Dulak.

Krynickie Stowarzyszenie Twórców Galeria „Pod Kasztanem" powstało w 2009 na podwalinach Oddz. TPSP, który w Krynicy-Zdroju istniał od 1988 r. Nowo powstałe Stowarzyszenie jest kontynuatorem historii oraz wszystkich osiągnięć wcześniejszego TPSP. KST skupia malarzy, rzeźbiarzy, poetów z Krynicy i całej Gminy. Celem Stowarzyszenia jest promowanie środowiska twórczego poprzez organizowanie wystaw malarstwa i rzeźby, wieczorów poetyckich, druk katalogów, tomików poetyckich, prospektów kart pocztowych. Organizowanie są wyjazdy plenerowe oraz wystawy poplenerowe. Siedzibą Stowarzyszenia jest Galeria „Pod Kasztanem", w której odbywają się spotykania z kultury i sztuki, a od dziesięciu lat jest organizowany cykl spotkań dla dzieci i młodzieży szkolnej pt.: „Uwrażliwiać na piękno". Ogromnie ważne dla krynickiej, twórczej społeczności jest to, aby ludzie w różnym wieku, z różnym wykształceniem i zainteresowaniami mogli coś razem robić – realizując pomysły, spełniając marzenia twórcze, dawać innym możliwość przeżywania sztuki, poezji czy muzyki.

G.Petryszak

Skład Zarządu KST Galeria „Pod Kasztanem" na lata 2013 – 2018 r.:

prezes - Grażyna Petryszak
wiceprezes - Celina Kopacka
skarbnik - Dariusz Morawski
sekretarz - Anna Jabłońska
czł. Zarządu - Helena Barbara Włoszczyna
czł. Zarządu - Małgorzata Machnikowska-Machnik

Fot. A. Petryszak

LATEM W BIBLIOTECE

Fot. B.K.

W piątek, 5 lipca, odbyło się kolejne spotkanie Klubu Podróżnika. Gościem wieczoru była fotografka i miłośniczka podróży Zofia Zwierzchowska - Hajnosz, która w bibliotece zaprezentowała slajdowisko „Cinque Terre – między niebem a wodą". Cinque Terre to pięć włoskich miasteczek usadowionych na skałach. Zatoki, plaże, groty, morskie urwiska, ciekawe ryby, to część z powodów dla których miejsce to stało się terenem chronionym. Jest to również szlak Kultu Maryjnego, którego walorem są przepiękne zabytki i krajobrazy. W 1997 roku rejon ten został wpisany na listę światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO.

W okresie wiosenno-letnim, w nowej altanie przed Starymi Łazienkami Mineralnymi, Biblioteka Publiczna w Krynicy-Zdroju oraz Towarzystwo Literackie im. C. Norwida przygotowały cykl poetycko-muzycznych spotkań „Spotkajmy się u zdroju", na który złożyły się trzy spotkania - 31 maja, 27 czerwca i 1 sierpnia. Podczas wieczorów w altanie teksty literackie prezentowali: Krzysztof Iwanicki, Barbara Klimczak i Witold Kaliński (na zdj.). Podczas ostatniego spotkania (1 sierpnia) wystąpili także: znany poeta łemkowski Piotr Trochanowski oraz zespół muzyczny w składzie: Michał Kajdy, Andryj Trochanowski, Kuba Wójtowicz i Włodek Siemiączko, który zaprezentował piękne muzyczne interpretacje wierszy łemkowskich.

„W BIBLIOTECE ... DAJ SIĘ ZŁAPAĆ W SIEĆ"

W okresie od czerwca do sierpnia, w czytelni biblioteki na deptaku, odbyło się kilka spotkań z cyklu „W bibliotece... daj się złapać w sieć", zorganizowanych w ramach akcji „Polska Cyfrowa Równych Szans" - inicjatywy na rzecz programu powszechnej edukacji cyfrowej dorosłych Polaków w ich lokalnych środowiskach. Podczas spotkań omówiono działalność Latarników Polski Cyfrowej, którzy działają w całej Polsce i służą pomocą każdej starszej osobie, pragnącej poszerzyć swoją wiedzę na temat internetu (Latarnikami są m.in.: Małgorzata Pomietło i Małgorzata Sołtys – pracownice krynickiej Biblioteki). We wszystkich spotkaniach wzięło udział kilkadziesiąt osób, którym zaprezentowany został pokaz multimedialny „Krynica, jakiej nie znacie". Słuchacze dowiedzieli się o możliwościach, jakie niesie sieć (poszukiwanie podstawowych informacji o położeniu uzdrowisku, możliwościach dojazdu, atrakcyjnych miejscach do zwiedzania, czy godzinach pracy różnych instytucji). Uczestnicy spotkania obejrzeli również prezentację „Krynickie sezony kąpielowe", do której podkładem była audycja radiowa z 1939 roku.

Fot. M. Pomietło

WAKACJE W BIBLIOTECE

W lipcu odbyły się kolejne spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki, działających przy Bibliotece Publicznej w Krynicy-Zdroju. W środę, 10 lipca, gimnazjaliści spotkali się w czytelni biblioteki aby wspólnie porozmawiać o powieści „Chłopaki Anansiego" autorstwa Neila Gaimana, zaś dorośli, 17 lipca, rozmawiali o książce „Taki piękny dzień" znanej, włoskiej autorki Melanii Mazzucco.

Wszystkie dzieci, które w okresie wakacyjnym odwiedzają oddziały krynickiej biblioteki, mogą ciekawie i twórczo spędzać czas, biorąc udział w zajęciach przygotowanych przez bibliotekarzy. W Bereście najmłodsi chętnie uczestniczą w zabawach plastycznych i ruchowych na świeżym powietrzu, grach stolikowych oraz głośnym czytaniu i słuchaniu bajek.

W filach w Tyliczu i na Czarnym Potoku wakacje mijają pod znakiem wycieczek po okolicy, zabaw czytelniczych, twórczości plastycznej i aktywności sportowej. Wśród letnich propozycji znalazły się m. in.: spotkania z cyklu „Mali Przewodnicy", podczas którego dzieci z Tylicza wcieliły się w rolę małych przewodników i oprowadziły po swojej miejscowości gości z filii bibliotecznych z Czarnego Potoku i Źródlanej, a następnie dzieci z Krynicy-Zdroju gościły i oprowadzały po uzdrowisku małych podróżników z Tylicza; olimpiada sportowa dla dzieci z bibliotek na Czarnym Potoku i ul. Źródlanej, podczas której profesjonalny trening oraz rozgrzewkę przeprowadziła wielokrotna mistrzyni boksu i kick-boxingu Katarzyna Czuba-Wrońska; bal tematyczny w Tyliczu, zatytułowany „Dawnej Krynicy i Tylicza czar...". W zabawie wzięło udział kilkudziesięcioro dzieci z Filii Nr 1 i Nr 3 w Krynicy, Filii w Tyliczu oraz świetlic środowiskowych „Oaza" z Krynicy" i „Przystań" z Tylicza. Impreza była uwieńczeniem lipcowych zajęć w bibliotece, poświęconych obchodom 220-lecia powstania uzdrowiska Krynicy-Zdroju i 650-lecia praw lokacyjnych Tylicza.

Wakacje jeszcze trwają, a w krynickich bibliotekach zaplanowano wiele atrakcji i zajęć, które pozwolą dzieciom aktywnie i radośnie spędzić całe lato.

„Akademia Orange dla Bibliotek"

Biblioteka zaprasza do korzystania z darmowego Internetu we wszystkich swoich placówkach. Dzięki udziałowi w programie „Akademia Orange dla Bibliotek" Biblioteka Publiczna w Krynicy-Zdroju łączy się z Internetem i udostępnia go swoim czytelnikom.

Akademia Orange została utworzona przez Fundację Orange, która jest finansowana przez Telekomunikację Polską, w celu promowania nowoczesnej edukacji dzieci i młodzieży. W jej ramach jest prowadzony „Program dla Bibliotek", skierowany specjalnie, aby pomagać tym instytucjom. W ramach tego programu grupa Telekomunikacji Polskiej zapewnia darmowy dostęp do Internetu, z możliwością podłączenia wszystkich komputerów w bibliotece oraz udostępnienia łącza czytelnikom, również na zasadzie hotspotów.

Krynica-Zdrój i Chmielnik – partnerskie kontakty

Od 2 sierpnia br. w Krynicy-Zdroju przebywała kilkunastoosobowa grupa dzieci i młodzieży z Ukrainy. Goście przyjechali do uzdrowiska na zaproszenie Urzędu Miejskiego, w ramach umowy partnerskiej pomiędzy Krynicą – Zdrój a miastem Chmielnik na Ukrainie. Wizytę zorganizowała Małopolska Fundacja Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej „Braterstwo", która powstała z inicjatywy mieszkającego już od 20 lat w Krynicy Władysława Kreiczi. Ukraińską młodzież już po raz drugi gościł ks. dziekan Bogusław Skotarek, zapewniając nocleg i wyżywienie. Goście, podczas pobytu w naszym mieście, mieli przygotowany bogaty program zwiedzania najbardziej atrakcyjnych miejsc Krynicy i okolicy, ale także liczne propozycje kulturalne i rozrywkowe. Odbyło się także spotkanie młodzieży polsko-ukraińskiej.

Prezes OSP obwodu Winnickiego, płk. Siergiej Lachow (trzeci od lewej) podczas obchodów 65-lecia OSP w Mochnaczce Niżnej.

Za taką wizytą stoi bardzo mocna promocja Krynicy, a także całej Małopolski na Ukrainie, a zwłaszcza obwodzie Winnickim. W ramach tej współpracy odbyło się już wiele innych wydarzeń. W ubiegłym roku w Krynicy przebywała grupa dzieci i młodzieży ukraińskiej wraz z opiekunami, a podczas Forum Polska –Wschód wystąpił znany zespół Muzyczne Parasolki. Z kolei kryniccy zawodnicy rozegrali dwa towarzyskie mecze hokejowe w Winnicy. W trakcie przygotowania jest wyjazd i występ Miniatur. Z kolei delegacja ukraińska, na czele z prezesem OSP obwodu Winnickiego płk. Siergiejem Lachowem została zaproszona na uroczystości 65-lecia OSP w Mochnaczce Niżnej. Od czwartego do dziesiątego sierpnia odbywał się także II Międzynarodowy Plener Malarski pt."Braterskie spojrzenie", a w dniach od 5-9 sierpnia spotkania z kulturą Ukrainy w ORW „Panorama". Efektem wszystkich tych działań jest podpisywanie umów biur turystycznych z Winnicy z kilkoma obiektami wypoczynkowymi w Krynicy-Zdroju. Nasze kontakty przynoszą skutki w postaci zwiększenia ruchu turystycznego pomiędzy obwodem Winnickim a Krynicą-Zdrój. – powiedział Władysław Kreiczi, założyciel i fundator „Braterstwa".

W przyszłości planowana jest wizyta burmistrza Chmielnika w uzdrowisku, a na najbliższe forum Polska-Wschód swój przyjazd zapowiedziały władze obwodu Winnickiego. Podczas Forum odbędą się również trzy koncerty Muzycznych Parasolek, tym razem z najlepszymi solistkami opery Winnickiej. Organizatorzy chcą także, żeby młodzież krynicka wyjechała na Ukrainę. Te wspólne kontakty i spotkania, oprócz wymiaru promocyjnego, mają na celu poznanie tych dwóch kultur, zwyczajów i nawiązanie przyjaźni. Władysław Kreiczi uważa, że w Krynicy-Zdroju jest przyjazna atmosfera dla rozwoju stosunków polsko-ukraińskich: *Obecny burmistrz – dr Dariusz Reśko bardzo dobrze przyjął propozycję współ-*

Grupa dzieci z Ukrainy z opiekunami przed kosciołem Zdrojowym w towarzystwie Proboszcza ks. Bogusława Skotarka i organizatora wyjazdu Władysława Kreiczi

pracy i nawiązania stosunków z miastami Ukrainy. Bardzo nam tez pomaga Anna Michalik z Urzędu Miejskiego, zarówno w sprawach organizacyjnych podczas wizyt, ale także służy pomocą przy rozwiązywaniu różnych problemów, np. z wizami. Akt ywny udział w zorganizowaniu pobytu dzieci mieli członkowie Fundacji: Iwona Romaniak, Magdalena Plesińska i Henryk Czarny. Bardzo dobrze współpracujemy też z Krynicka Organizacją Turystyczną, już powstało wiele materiałów promocyjnych w j. ukraińskim i rosyjskim, które możemy rozprowadzać na Ukrainie. Bardzo dziękuję też właścicielom wielu obiektów i atrakcji turystycznych, z których mogli skorzystać dzieci i młodzież z Chmielnika podczas sierpniowego pobytu, były to: Krynicki Park Linowy, Kolej Gondolowa, Lodowisko (MOSIR), basen w „Panoramie", obiekty uzdrowiskowe Uzdrowiska Krynica Żegiestów S.A., Muzeum im. Nikifora. **A.J.**

DZIEJE TYLICZA CZ. VIII

22 sierpnia 1844 roku proboszcz tylicki Antoni Werecki zwrócił się do C. K. Urzędu Kameralnego w Muszynie o zgodę na ścięcie kilku sztuk drzewa w celu wykonania mostu na rzece Muszynka:
„Prześwietny C. K. Urzędzie Kameralny Muszyński!
Niżej podpisany z najpokorniejszą udaje się prośbą do Prześwietnego C. K. Urzędu Kameralnego w celu pozyskania łaskawego pozwolenia ściąć trzy lub cztery drzewa na wystawienie ławy przechodniej do młyna który niżej podpisanemu w inwentarzu jest rachowany, stał się groźny, a w czasie ulewy nawet niepodobny lub bardzo niebezpieczny[...]. Z tego względu jest potrzebną gdyż podróżujący z Tylicza do Muszyny muszą się przez rzekę przeprawiać[...]".

W 1845 roku Tylicz nawiedziła kolejna powódź. Według kronik była to najbardziej tragiczna z dotychczasowych powodzi. Również z 1845 roku pochodzi plan katastralny Tylicza. Porównując wspomniany plan z opisem układu Miastka w XIV wieku autorstwa Marii Cabalskiej, widzimy różnice w zabudowie miasteczka. Centrum stanowił rynek z kościołem parafialnym, wokół rynku gęsta zwarta zabudowa. Układ urbanistyczny z roku 1845 odbiegał również od tego, które założył biskup Piotr Tylicki. Tyliczanie nie zważali na założenia biskupa Tylickiego, aby - ze względu na zagrożenie pożarowe w drewnianym miasteczku budować domy 4 do 6 obok siebie. Pomiędzy zespołami budynków miały pozostawać wolne place. Bardzo gęsta, jednolita zabudowa rynku w 1845 roku stanowiła duże zagrożenie pożarowe. Stąd też miasteczko trawiły częste pożary. Według Marii Cabalskiej pierwsza osada została założona na kulminacji wzniesienia przy rynku. Było to miejsce dobre do obrony. Od wschodu i południa broniły dostępu do miasta wysokie skarpy, a od zachodu rozległe moczary. Początkowo zabudowa miasteczka koncentrowała się wokół kościoła i szerokiej ulicówki biegnącej od południa w stronę kościoła. W następnych wiekach zabudowa miasteczka przesuwała się na południe. Z rynku wychodziło siedem ulic, trzy w kierunku wschodnim, dwie na południe, jedna na północ (być może biegła do tylickiego zamku) i jedna na zachód. Ta ostatnia oddzielała zabudowania plebańskie od miasta. Nie istniały obecne ulice Biskupa Tylickiego i Kopernika.

Pieczęć miasta Tylicza z 1839 roku z pierwszym herbem, ze zbiorów SNRRT

Do miasta od strony traktu węgierskiego można było się dostać przez most na potoku Mochnaczka (obok dzisiejszej strażnicy WOP).

Latem 1847 roku nad Tyliczem rozpętała się gwałtowna burza z wichurą, która zrywała dachy w mieście. Według ówczesnego kronikarza gonty z ratusza tylickiego znajdowane były aż w Ropkach, w Cyrkule Jasielskim.

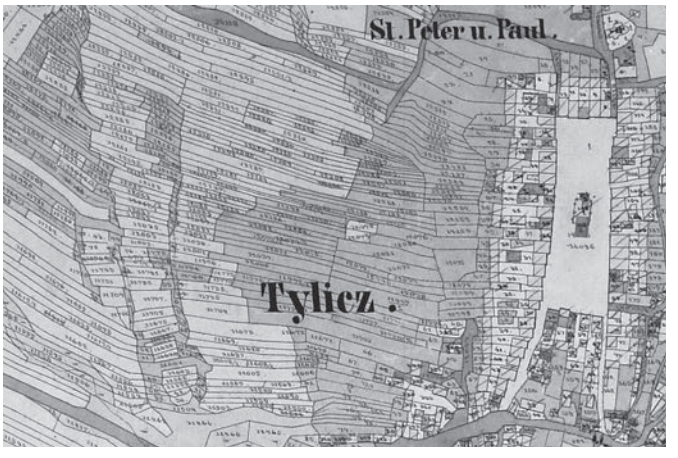

Tylicz w roku 1845, fragment planu katastralnego," AP w Krakowie, KNS 548 – IX. Fot. J. Multarzyńska – Janikowska

Eugeniusz Janota w artykule zamieszczonym w „Roczniku Towarzystwa Naukowego Krakowskiego", opisuje w 1862 roku układ komunikacyjny wokół Tylicza, oraz stan dróg: „Nie do pojęcia atoli, że już dawno nie pomyślano o porządnej drodze z Sącza na Tylicz do Bardyjowa. Tylicz i Bardyjów są głównemi miejscami targów i jarmarków, na kilkamilową przestrzeń. Nadto droga z Bardyjowa do Sącza ważna jest także dla handlu przewozowego. A jednak droga ta do roku 1856 w najgorszym była stanie[...] Od Krzyżówki przez Mochnaczkę, Tylicz i Muszynkę nie ma dobrej drogi aż do granicy węgierskiej. Chociaż w Krzyżówce drogie opłaca się myto, jadąc z Tylicza lub do niego[...]. W 1860 roku wykończono dawniej już wytkniętą drogę od granicy galicyjskiej od strony Tylicza przez górę kurowską aż do Mokroluha i pobudowano mosty na rzeczkach i potokach górskich[...]. W jesieni 1859 zaczęto wprawdzie naprawiać półmilowy kawał drogi od granicy węgierskiej do Muszynki. Ale robotą zawiadywał Żyd, a więc na drogę, podczas słoty jako w rzadkiej glinie tak już błotnistą i trudną do przebycia, sypano ziemię z podebranych potoków[...].Droga z Krynicy do Tylicza pozostała także ideą[...]".

16 sierpnia 1879 roku przebywał w Tyliczu Wojciech Gerson, który wykonał rysunek kościoła parafialnego. Szkic ukazał się w roku 1890 w piśmie „Biesiada Literacka".

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego z 1880 roku opisał Tylicz jako drewniane miasteczko, przez które prowadził gościniec na Węgry. W 1880 roku Tylicz liczył 248 zamieszkałych budynków, a liczbę mieszkańców szacowano na 1392, z czego 997 było grekokatolikami, 264 wyznania rzymsko–katolickiego a 131 to Żydzi. Tylicz posiadał szkołę ludową i gminną kasę pożyczkową z kapitałem 2235 złr. W Tyliczu odbywało się rocznie 6 jarmarków, na które przybywała ludność aż ze Spisza. W lecie 1880 roku od uderzenia pioruna spłonęły stajnie plebańskie oraz szpital.

10 lutego 1891 roku weszła w życie ustawa o policji ogniowej. Ustawa nakazywała organizację w każdym mieście i miasteczku oddziału do walki z pożarami.

Wiosną 1900 roku po apelu miejscowych władz kilku młodych mężczyzn z Tylicza utworzyło Straż Ogniową. Pierwszym komendantem został Aleksander Andrejko, jeden z założycieli straży.

cd w kolejnym numerze.

J. Cisek.

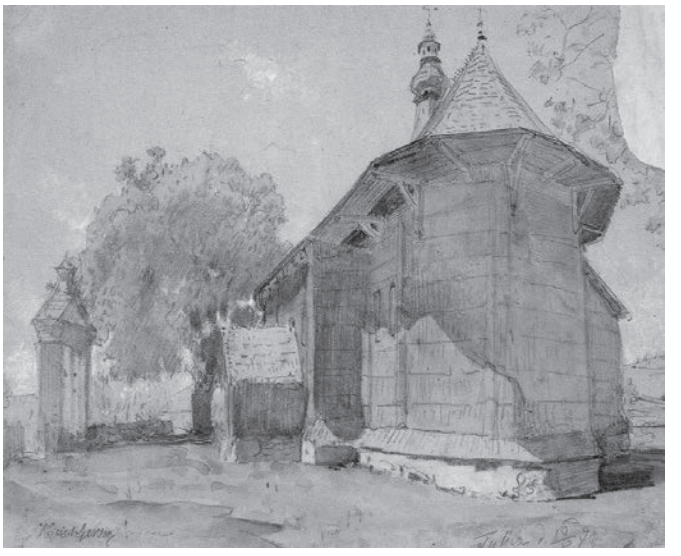

Wojciech Gerson, rysunek kościoła parafialnego w Tyliczu, rok 1879, akwarela, ołówek, kredka na papierze, 27,8 x 21,3 cm, Muzeum Narodowe Warszawa, według: Kopszak, Piotr, „Wojciech Gerson [1831-1901]", z serii „LUDZIE CZASY DZIEŁA", Edipresse Polska S. A., Warszawa 2007

Nikifor na wystawie w Kijowie

W dniu 16 maja br. w Muzeum Narodowym Ukraińskiej Sztuki Ludowej w Kijowie, na terenie zabytkowego zespołu cerkiewno-muzealnego Ławry Kijowsko- Peczerskiej, odbył się wernisaż wystawy twórczości Nikifora w stolicy Ukrainy. Realizacja projektu była możliwa dzięki znaczącemu dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i

Dziedzictwa Narodowego Rzeczpospolitej Polskiej, w ramach priorytetu „Promocja kultury polskiej za granicą". Patronat honorowy nad wystawą objęli: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczpospolitej Polskiej, Ministerstwo Kultury Ukrainy, Ambasador Rzeczpospolitej Polskiej na Ukrainie Henryk Litwin, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa.

Wystawa stała się znaczącym wydarzeniem kulturalnym w stolicy Ukrainy. Na wernisaż przybyło ok. 200 osób, pomimo, że organizatorzy, zgodnie z miejscowym zwyczajem, wpuszczali tylko gości posiadających zaproszenia. Wśród uczestników wernisażu obecni byli się również mieszkający w

Kijowie Polacy, a także pochodzący ze Złockiego k. Muszyny Łemkowie, przesiedleni na Ukrainę po zakończeniu II wojny światowej. Wszyscy goście wernisażu dostali bogato wydany katalog wystawy z tekstami w językach polskim i ukraińskim.

Na wystawie zaprezentowano 100 unikalnych obrazów Nikifora, wykonanych we wszystkich technikach artystycznych, jakimi malarz się posługiwał.; akwarela, gwasz, kredka ołówek. Wystawa ukazuje chronologiczny przekrój twórczości artysty, ze szczególnym uwzględnieniem pięknych

akwarel z okresu międzywojennego, uważanego za najlepszy w dorobku artysty.

Aranżacji plastycznej wystawy dokonał zespół pracowników Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu we współpracy ze specjalistami z muzeum ukraińskiego, pracujący pod kierunkiem kuratora wystawy.

Wernisaż poprzedziła konferencja prasowa, na którą akredytowali się i przybyli dziennikarze kilkudziesięciu mediów: stacje TV i radiowe, m. in. telewizja ukraińska TBi, radio „Era", miejscowa prasa: dzienniki i inne czasopisma, agencje informacyjne , m.in. korespondent PAP/. Wernisaż prowadziła p Adriana Wyalec, Dyrektor Generalny Muzeum Narodowego Ukraińskiej Sztuki Ludowej.

W wernisażu wzięli oficjalny udział: ze strony polskiej: delegacja Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu z Dyr. Robertem Ślusarkiem, oraz; Jacek

Miler – Dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Dariusz Reśko – Burmistrz Krynicy-Zdroju; Marta Mordarska i Jan Hamerski – przedstawiciele Województwa Małopolskiego; Jarosław Godun – Dyrektor Instytutu Polskiego w Kijowie; oraz przedstawiciele organizacji partnerskich projektu: Włodzimierz Szczurek – Polska Organizacja Turystyczna w Kijowie, Piotr Trochanowski – Stowarzyszenie Łemków.

Ze strony ukraińskiej: Jurij Bohuckyj – Pełnomocnik Prezydenta Ukrainy ds. Kultury, przedstawiciel Administracji Prezydenta Ukrainy; Wiktor Balurko – Zastępca Ministra Kultury Ukrainy; Andrij Czebukin – prezydent Narodowej Akademii Sztuk Ukrainy; Iwan Dracz – poeta, krytyk, dramaturg, działacz społeczny i polityczny, Artur Rudzicki – prezydent AEJ Ukraina.

Wernisaż uświetnił – występ artystów łemkowskich z Polski (pieśni i poezja łemkowska): Julia Doszna – śpiew, Piotr Trochanowski – śpiew, recytacja, Igor Trochanowski – akompaniament muzyczny.

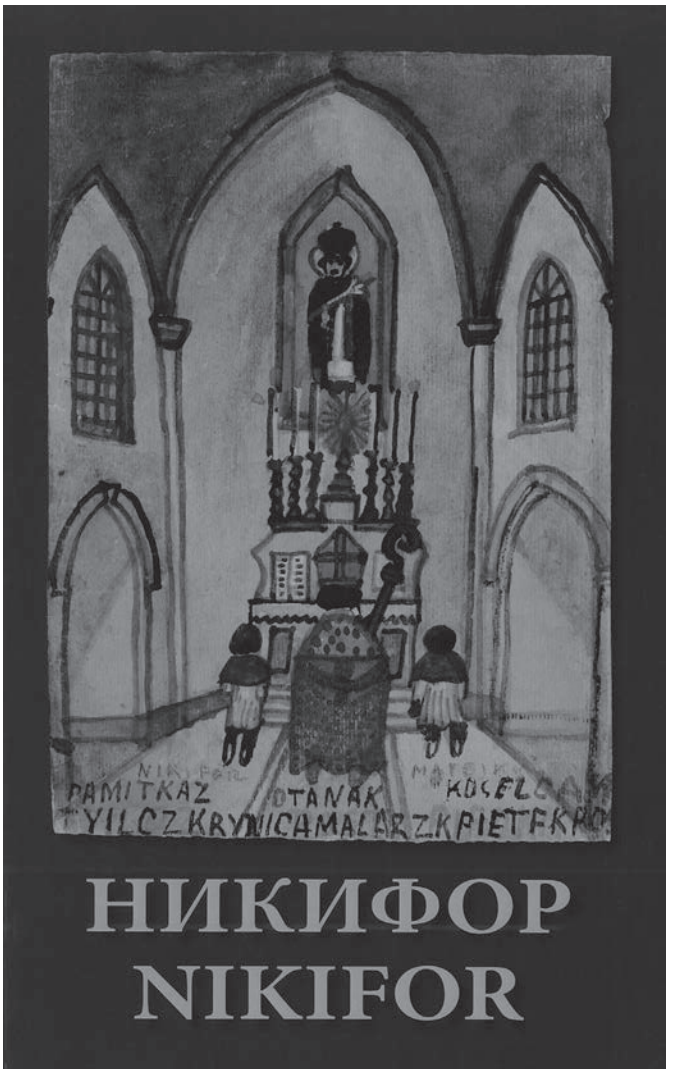

W trakcie wernisażu miała miejsce prezentacja filmów dokumentalnych o Nikiforze; „Mistrz Nikifor", reż. Jan Łomnicki 1956 r., oraz „Taki Świat", reż. Tadeusz Stefanek, 1967 r., oraz wykład koordynatora projektu Zbigniewa Wolanina pt. „Życie i twórczość Nikifora". Następnego dnia, 17 maja miała miejsce projekcja filmu fabularnego „Mój Nikifor", reż. Krzysztof Krauze, 2004r., zorganizowana przez Instytut Polski w Kijowie.

Wystawie towarzyszy ogromne zainteresowanie publiczności, która licznie uczestniczyła we wszystkich działaniach związanych z projektem, odnosząc się z widocznym szacunkiem i wzruszeniem do twórczości i osoby tego niezwykłego artysty jakim był Nikifor, o którym słyszano, lecz którego prace nie były wcześniej prezentowane w stolicy Ukrainy. O randze wydarzenia na Ukrainie świadczy także liczna obecność bardzo wysokich przedstawicieli miejscowych władz oraz szeroki zasięg medialny wydarzenia

oprac. Zbigniew Wolanin/ koordynator
fot. Bogusława Błażewicz

WYDARZENIA, INFORMACJE, NAGRODY

• 25.05 W 111. rocznicę urodzin Jana Kiepury w Sali koncertowej Pijalni Głównej odbył się koncert pt. „Urodziny u Kiepury". Na scenie wystąpili: Katarzyna Staroń - sopran i Tadeusz Pszonka – tenor przy akompaniamencie Wiktora Szymajda. Artyści wykonali najbardziej znane utwory śpiewane przez Jana Kiepurę, m. in. : „O sole mio" czy „Ninon". Organizatorem koncertu było Krynickie Towarzystwo Kulturalne im. Jana Kiepury.

27.05–20 .06 W Galerii Sztuki „Siedlisko" można było oglądać wystawę pasteli Czesława Gałużnego „Pastele- podróż".

• Tomasz Kowal zdobył srebrny medal na mistrzostwach Europy Strongman. W zawodach wzięło udział 10 siłaczy, którzy rywalizowali w 7 konkurencjach.

29.05 W Pijalni Głównej wystąpili laureaci IX Przeglądu Artystycznego Dorobku Dzieci i Młodzieży PADDiM 2013.

• 01.06 W Dniu Dziecka krynicki deptak rozbrzmiewał śpiewem i tańcem licznych zespołów muzycznych. Dla naszych milusińskich wystąpili : Mali Maszkowianie, Małe Łącko, Butterfly Crew. Na dzieci czekały również liczne atrakcje w postaci konkursów i zabaw. Ciekawy program przygotowała także Kolej Gondolowa na Jaworzynie Krynickiej.

08.06 Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Krynicy-Zdroju był gospodarzem III Otwartego Pucharu Arcusa w taekwondo olimpijskim. Zawody przeprowadzono na hali lodowej.

• 09.06 Parafia Zdrojowa po raz drugi zorganizowała Piknik Rodzinny w ramach IX Krynickich Spotkań z Kulturą Chrześcijańską. Bogaty program obejmował m. in. : konkurs plastyczny, zawody biegowe, pokazy rycerskie, sprawnościowe PSP, wielkie grillowanie.

• 13 czerwca odbyła się uroczysta Sesja Rady Powiatu Nowosądeckiego, podczas której wręczone zostały odznaczenia „Zasłużony dla Ziemi Sądeckiej". Wśród 20 nagrodzonych osób znalazła się również Janina Złotnicka – dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II z naszego miasta oraz Rozalia Jarząbek – emerytowana nauczycielka muzyki.

• 15.06 Międzynarodowe spotkanie historycznych pojazdów na krynickim deptaku zgromadziło ogromną rzeszę miłośników zabytkowych aut.

• 28.06–30.06 W Krynicy-Zdroju odbywał się Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą". Program obejmował : Dzień Europejski, Ameryki Łacińskiej i Azjatycki.

• 29.06 Mieszkańcy miasta oraz przybyli goście mogli podziwiać wspaniałą paradę zespołów artystycznych Ochotniczych Straży Pożarnych z okazji XVIII Regionalnych Spotkań.

• 04.07 W cerkwi prawosławnej odbył się koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru Parafii Św. Włodzimierza z Krynicy-Zdroju pod dyrygenturą Piotra Trochanowskiego.

• 07.07 W ramach Małopolskich Spotkań Tanecznych, na krynickim deptaku, wystąpiło z koncertem plenerowym Studio Baletowe Opery Krakowskiej. Koncert nosił tytuł : „Tańcem malowane".

• 12.07 Na deptaku krynickim odbyła się parada samochodów marki porsche. Organizatorem tego wydarzenia był Hotel Prezydent, Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju oraz Centrum Kultury.

• 12.07 i 19.07 Oksana Szyjan i Jerzy Król prezentowali wiersze Juliana Tuwima i Adama Mickiewicza. Spotkania poetyckie przygotowano przy fontannie nieopodal Starego Domu Zdrojowego.

• 13.07-14.07 Przy Pijalni Głównej miała miejsce akcja „Bezpieczne lato w górach". Program obejmował szkolenie na temat odpowiedniego zachowania latem w górach i na szlakach, szkolenie z ratownikami GOPR, zawody wspinaczkowe i wiele innych atrakcji.

• 14.07 Na stadionie sportowym KS Przełęcz Tylicz miłośnicy sportów rowerowych mogli wziąć udział w maratonie rodzinnym. Towarzyszyło mu wiele atrakcji : dmuchana ścianka wspinaczkowa, trampolina i wiele innych.

• 24.07 W Tyliczu odbył się Redyk Karpacki Transhumance 2013. Z mieszkańcami i turystami spotkali się bacowie i pasterze, którzy chętnie opowiadali o swojej pracy i wędrówkach z owcami.

• 26.07-28.07 W Sali Balowej Starego Domu Zdrojowego oraz w Kościele Zdrojowym amatorzy muzyki poważnej mogli brać udział w XI Letnim Festiwalu Muzycznym, który prowadziła Regina Gowarzewska. Wykonawcami byli : Katarzyna Gierla, Jadwiga Postrożna, Sylwia Olszyńska, Paweł Brożek i Tadeusz Pszonka. Artystom akompaniowała Katarzyna Neugebauer.

• 27.07-28.07 W tylickiej osadzie turystycznej Domki w Lesie, w ramach Święta Dzieci Gór, odbył się Festiwal Pogranicza.

Sztandar dla Jednostki OSP z Mochnacki Niżnej z okazji 65. lecia powstania

W sobotę 27 lipca w Mochnaczce Niżnej uroczyście obchodzono 65. rocznicę powstania miejscowej jednostki OSP. Obchody rozpoczęły się o godz. 16.00 Mszą Św. w kościele parafialnym p. w. Najświętszej Marii Panny Matki Boskiej Częstochowskiej w Mochnacze Niżnej, druga część imprezy odbyła się na placu sportowym przed szkołą Uroczystość zgromadziła wielu dostojnych gości, wśród których byli przedstawiciele władz samorządowych, jednostek zawodowej i ochotniczej straży pożarnej z Polski, Słowacji i Ukrainy (OSP Kurov, OSP Sverzrzov, Niżny Twarożek), reprezentanci zaprzyjaźnionych instytucji i mieszkańcy Mochnaczki Niżnej. Przywitano: członka prezydium Zarządu Małopolskiego Związku OSP RP, Prezesa Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Nowym Sączu dh Antoniego Bieniasa, dyrektora Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego Ryszarda Wąsowicza, Dowódcę JRG PSP Krynica-Zdrój bryg. Aleksandra Cyconia, z-ce Dowódcy JRG Krynica-Zdrój mł. bryg., wiceprezesa Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Krynicy-Zdroju Ryszarda Bernackiego, Burmistrza Krynicy-Zdroju dr Dariusza Reśkę, wójta Gminy Łososina Dolna Stanisława Golonkę, skarbnika Gminy Małgorzatę Król, Prezesa Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Krynicy-Zdroju dh Stanisława Radzika, Komendanta Gminnych ZOSP RP w Krynicy-Zdroju dh Piotra Królikowskiego, radnego Rady Miasta w Krynicy-Zdroju dh Józefa Świątka, Kapelana Małopolskich Strażaków bryg. Władysława Kuliga, sołtysa miejscowości Mochnaczka Niżna Agnieszkę Sawicką, Prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej Obwodu Winnickiego Ukraina Pułkownika Siergieja Lachowa, członka Prezydium Związku Głównego OSP Słowackiej Republiki, Prezesa Związku OSP Okres Bardyjov, radnego Województwa Preszovskiego Kraja dh Pawła Celucha, Prezesa Państwowej Straży Pożarnej w Barejowie dh pplk. Dušana Novotneho, Strostę Miejscowości Kurov Márię Špirkovą

Punktem kulminacyjnym uroczystości było nadanie sztandaru, ufundowanego przez sołectwo Mochnaczki Niżnej. Wielu druhów i druhen otrzymało odznaczenia strażackie. Złotym Medalem Za Zasługi dla Pożarnictwa zostali odznaczeni: dh Andrzej Kuras, dh Marek Michalak, dh Grzegorz Kożuch, dh Marian Gogoc, dh Andrzej Krok. Srebrny Medal za Zasługi dla Pożarnictwa otrzymali: dh Tomasz Kożuch, dh Franciszek Krok, dh Jarosław Kuras, dh Mariusz Tokarczyk, dh Marek Burdacki. Druh Rafał Gorczowski i dh Paweł Kożuch zostali odznaczeni Brązowym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa. Kilkunastu strażaków wyróżniono Odznaką „ STRAŻAK WZOROWY". Prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP druh Stanisław Radzik został uhonorowany słowackim brązowym medalem za współpracę.

Po części oficjalnej – nadaniu sztandaru i odznaczeń, prezentacji sztandaru, Jego poświęcenia oraz przemówieniach zaproszonych gości, wszyscy uczestnicy uroczystości zostali zaproszeni na poczęstunek oraz festyn z muzyka i różnymi atrakcjami.

Podczas jubileuszowych obchodów nie mogło zabraknąć wspomnienia o założycielach i pierwszych członkach OSP. Z relacji mieszkańców Mochnacki Niżnej i okolic wynika, iż w latach powojennych zawiązała się w miejscowości grupa ochotników, późniejszych druhów Ochotniczej Straży Pożarnej, którzy własnymi siłami gromadzili sprzęt niezbędny do niesienia pomocy. Od 1948 roku grupa ochotników, mimo skromnego wyposażenia działała już bardzo prężnie na terenie wsi i okolic.

Wcześniej jej trzon stanowili najprawdopodobniej Łemkowie wysiedleni z tych terenów podczas akcji „Wisła". Potwierdzeniem tych przypuszczeń jest gwóźdź z nazwą jednostki wbity w drzewiec sztandaru OSP Tylicz z 1930 roku, a także przedwojenne hełmy, które do dziś są używane przez strażaków z Mochnaczki Niżnej podczas wystawiania warty honorowej. Pierwszym zachowanym dokumentem OSP w Mochnaczce Niżnej jest wniosek złożony w dniu 03.02.1952 roku do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie o przerejestrowanie dotychczasowego stowarzyszenia oraz załączniki do wniosku: wykaz członków komendy OSP w Mochnaczce Niżnej i Protokół Walnego Zgromadzenia.

Kolejnym dowodem na istnienie jednostki przed rokiem 1952, jest zapis w Protokole z Walnego Zgromadzenia członków Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochnaczce Niżnej w punkcie: „Uchwały", L.p. 2, mówiący: „udzielenie absolutorium występującemu zarządowi". Świadczy to o wcześniejszym występowaniu formacji przynajmniej w jednej kadencji, czyli od roku 1948. W roku 1952 Ochotnicza Straż Pożarna w Mochnaczce Niżnej została z dniem 22 maja oficjalnie zarejestrowana jako Stowarzyszenie. Powojenni twórcy OSP stworzyli jej zarząd, a byli to: Stanisław Bukowski ~ komendant, Wacław

Gaweł ~ zastępca ds. kultury i oświaty, Jan Radzik ~ zastępca ds. technicznych, Antoni Pulit ~ członek zarządu, Józef Ogorzały ~ sekretarz, Bolesław Fiut ~ skarbnik,

Pierwszą remizą był połemkowski, murowany, parterowy budynek składający się ze świetlicy i garażu. W nim przechowywano podstawowy sprzęt: wiadra, bosaki, drabiny. Wkrótce po powstaniu jednostki ochotnicy pozyskali wóz konny, którym wyjeżdżano na ćwiczenia, zawody i do zdarzeń. W latach późniejszych poddano go modernizacji, tak aby mógł być przyłączany do traktora. Ten środek transportu służył druhom aż do połowy lat 90-tych. Na początku lat 50-tych OSP wyposażono w pierwszą motopompę M-200 potocznie zwaną „zero", którą następnie zamieniono na wydajniejszy model M-400.

W 1983 roku na działce nieopodal kościoła, gdzie kiedyś znajdował się mały sklep, ochotnicy wraz z mieszkańcami przystąpili do budowy nowoczesnej strażnicy. Obiekt, w którym zaprojektowano garaż, małe pomieszczenie dla straży oraz świetlicę z zapleczem kuchennym i socjalnym, ukończono w 1989 roku.

Niewątpliwie strażacka drużyna z Mochnaczki Niżnej przez wiele lat swojej działalności była jedną z uboższych pod względem sprzętowym jednostek w rejonie. Pierwszy samochód transportowy marki UAZ udało się zakupić dopiero w 1999 roku. Dzięki zaradności druhów, pojazd ten skarosowano i mógł zostać zarejestrowany jako lekki samochód pożarniczy. Fundusze na ten cel pochodziły od mieszkańców, a także kilku lokalnych przedsiębiorców.

W roku następnym z przekazanych przez Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju środków finansowych, zakupiono nową motopompę z samoczynnym zapłonem. W kolejnych latach udało się pozyskać: samochód bojowy Mercedes 1113 GBAM 16/24, motopompę szlamową marki Honda (w roku 2004) i pilarkę spalinową do drewna Stihl (w roku 2006). Mizerne wyposażenie nie przeszkadzało jednak w tym, by przez ponad 60 lat istnienia jednostki, ochotnicy oficjalnie nieśli pomoc wszystkim, którzy jej oczekiwali. Akcje ratownicze były prowadzone w całym rejonie sądeckim. Oprócz swojego najważniejszego zadania, stawiając zawsze na pierwszym miejscu ratowanie ludzkiego życia i dobytku, druhowie co roku biorą udział w życiu społeczno-kulturalnym i ważniejszych uroczystościach kościelnych, gminnych i wiejskich. Obecnie w jednostce OSP W Mochnaczce Niżnej jest 44 czynnych strażaków, 11 druhen oraz 11 członków honorowych.

Sztandar dla Jednostki OSP z Mochnacki Niżnej z okazji 65. lecia powstania

Fot 1 - Strażak z OSP w Mochnaczce Niżnej oddaje hołd nowemu Sztandarowi Jednostki.

Fot 2 - Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Nowym Sączu dh Antoni Bienias gratuluje strażakom przyznania sotego medalu za Zasługi Dla Pożarnictwa.

Fot 3 - Wśród zaproszonych gości byli: dyrektor Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego Ryszard Wąsowicz, Burmistrz Krynicy-Zdroju dr Dariusz Reśko, prezes GOPR Jan Łuszczewski, Komendant Gminny ZOSP RP w Krynicy-Zdroju dh Piotr Królikowski, sołtys Mochnaczki Niżnej Agnieszka Sawicka

Fot. Anita Trojanowicz

Jubileusz pracy zawodowej Rozalii Jarząbek

Wychowała przez muzykę wiele pokoleń…

5 czerwca, podczas sesji Rady Miejskiej w Krynicy-Zdroju, 50-lecie pracy pedagogicznej obchodziła Rozalia Jarząbek. Znana i lubiana w środowisku nauczycielka gry na fortepianie i rytmiki otrzymała z tej okazji gratulacje od burmistrza Krynicy-Zdroju, Dariusza Reśki, przewodniczącej Rady Miejskiej – Małgorzaty Półchłopek oraz nauczycieli z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Sączu i krynickiej filii.

Pani Rozalia Jarząbek, będąc obecnie na emeryturze, wciąż aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym naszego miasta. Za działalność pedagogiczną i społeczną została odznaczona m. in. odznaką Zasłużony Działacz Kultury oraz Złotym Krzyżem Zasługi. Gratulujemy.

eko supersam

ZAPRASZAMY DO MARKETU

Krynica, ul. Kraszewskiego 1
tel. 472-38-66, 472-38-67
Godziny otwarcia:
od poniedziałku do soboty: 7.00 - 21.00
niedziela: 10.00 - 19.00

POLIGRAFIA

P.P.H.U. JAS - POL
www.jas-pol.pl

33-383 Tylicz, • ul. Kopernika 31 A
tel. (018) 477 74 80 • (018) 472 51 52
e-mail: jas-pol@jas-pol.pl
Laureat Certyfikatu Najlepszej Jakości

solidna firma 2011

Oferujemy: etykiety, opakowania, kalendarze, plakaty, foldery, widokówki, naklejki, gazetki.

PROFESJONALNY DRUK OFFSETOWY
KOMPLEKSOWE OPRACOWANIE GRAFICZNE

telewizja w internecie
iKrynica.tv
www.ikrynica.tv

ZAPAMIĘTAJ ! NASZĄ GAZETĘ KUPISZ:

- we wszystkich naszych bibliotekach
- - w sklepie obuwniczym P. Wiśniowskich;
- - w kawiarni „Lilianka" przy ul. Piłsudskiego
- - w supersamie „EKO",
- - w sklepie spożywczym "WITNIA", przy ul. Kraszewskiego
- przy ul. Nadbrzeżnej w hurtowni „ASORT"
- w sklepie PSS: przy ul. Wspólnej
- w sklepie spożywczym p. A. Słysza w Tyliczu

„Krynickie Zdroje" – gazeta lokalna • ISSN 1234–2394 • wydaje: Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju

Adres redakcji: ul. Nowotarskiego 1, 33–380 Krynica-Zdrój, tel. (018) 471 22 03,
Krynickie_zdroje@wp.pl
www.bibliotekakrynica.pl
bibliotekakrynica@wp.pl
Redaktor naczelny: Agata Jarosz, Z-ca red. naczelnego: Magdalena Krzeszowska.
Redaguje kolegium w składzie: Małgorzata Pomietło, Małgorzata Sołtys, Joanna Moskała.
Redakcja nie zwraca nie zamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo skracania materiałów opatrywania ich własnymi tytułami • zamówienia na zamieszczenie płatnych reklam firm, instytucji i osób prywatnych,a także klepsydr i nekrologów osób bliskich w siedzibie redakcji
Skład komputerowy, druk: P.P.H.U. Jas-Pol Poligrafia, 33-393 Tylicz, ul. Kopernika 31 A, tel. (18) 477-74-80
Żadna część"Krynickich Zdrojów" nie może być przedrukowana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana czy powielana mechanicznie, fotooptycznie zapisywana elektronicznie lub magnetycznie, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu, bez pisemnej zgody wydawcy.